Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2024. gada 31. jūlijā
(OR. en)

12617/24

Starpiestāžu lieta:
2024/0195(NLE)

UD 150
BIH 11

PRIEKŠLIKUMS

Sūtītājs:	Eiropas Komisijas ģenerālsekretāre, parakstījusi direktore *Martine DEPREZ*
Saņemšanas datums:	2024. gada 30. jūlijs
Saņēmējs:	Eiropas Savienības Padomes ģenerālsekretāre *Thérèse BLANCHET*
K-jas dok. Nr.:	COM(2024) 335 final
Temats:	Priekšlikums PADOMES LĒMUMS par nostāju, kas Eiropas Savienības vārdā jāieņem Stabilizācijas un asociācijas padomē, kura izveidota ar Stabilizācijas un asociācijas nolīgumu starp Eiropas Kopienām un to dalībvalstīm, no vienas puses, un Bosniju un Hercegovinu, no otras puses, ar ko nosaka vispārīgās prasības attiecībā uz elektroniski izdotiem izcelsmes apliecinājumiem saskaņā ar minētā nolīguma 2. protokola A papildinājuma 17. panta 4. punktu

Pielikumā ir pievienots dokuments COM(2024) 335 final.

Pielikumā: COM(2024) 335 final

EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 30.7.2024.
COM(2024) 335 final

2024/0195 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

par nostāju, kas Eiropas Savienības vārdā jāieņem Stabilizācijas un asociācijas padomē, kura izveidota ar Stabilizācijas un asociācijas nolīgumu starp Eiropas Kopienām un to dalībvalstīm, no vienas puses, un Bosniju un Hercegovinu, no otras puses, ar ko nosaka vispārīgās prasības attiecībā uz elektroniski izdotiem izcelsmes apliecinājumiem saskaņā ar minētā nolīguma 2. protokola A papildinājuma 17. panta 4. punktu

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA PRIEKŠMETS

Šis priekšlikums attiecas uz lēmumu, ar kuru nosaka nostāju, kas Savienības vārdā jāieņem ES un Bosnijas un Hercegovinas Stabilizācijas un asociācijas nolīguma Stabilizācijas un asociācijas padomē saistībā ar to, ka ir paredzēts pieņemt lēmumu, ar kuru nosaka vispārīgās prasības attiecībā uz elektroniski izdotiem izcelsmes apliecinājumiem.

2. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

2.1. Stabilizācijas un asociācijas nolīgums starp Eiropas Kopienām un to dalībvalstīm, no vienas puses, un Bosniju un Hercegovinu, no otras puses

Stabilizācijas un asociācijas nolīguma starp Eiropas Kopienām un to dalībvalstīm, no vienas puses, un Bosniju un Hercegovinu, no otras puses[1] ("nolīgums"), mērķis ir atbalstīt Bosnijas un Hercegovinas centienus pabeigt pāreju uz funkcionējošu tirgus ekonomiku. Nolīgums stājās spēkā 2015. gada 1. jūnijā.

2.2. Stabilizācijas un asociācijas padome

Stabilizācijas un asociācijas padome, kas izveidota saskaņā ar nolīguma 115. panta noteikumiem, var sniegt ieteikumus un pieņemt lēmumus. Stabilizācijas un asociācijas padome izstrādā lēmumus un ieteikumus, abām Pusēm savstarpēji vienojoties.

2.3. Paredzētais Stabilizācijas un asociācijas padomes akts

Nākamajā sanāksmē vai vēstuļu apmaiņas veidā Stabilizācijas un asociācijas padomei ir jāpieņem lēmums, ar kuru nosaka vispārīgās prasības attiecībā uz elektroniski izdotiem izcelsmes apliecinājumiem ("paredzētais akts").

3. NOSTĀJA, KAS JĀIEŅEM SAVIENĪBAS VĀRDĀ

Pirmajā tehniskajā sanāksmē, kas attiecās uz pārejas noteikumiem par izcelsmi un notika 2020. gada 5. februārī Briselē, lielākā daļa Reģionālās konvencijas par Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu preferenciāliem izcelsmes noteikumiem[2] ("konvencija") Līgumslēdzēju pušu vienojās paralēli konvencijas noteikumiem pārejas periodā divpusēji īstenot pārskatītos konvencijas noteikumus[3] ("pārejas noteikumi par izcelsmi"), līdz tiks pieņemti pārskatītie konvencijas noteikumi.

Kopš 2021. gada 1. septembra jau ir stājies spēkā starp konvencijas Līgumslēdzējām pusēm noslēgtu divpusēju protokolu par izcelsmes noteikumiem tīkls, tostarp starp ES un Bosniju un Hercegovinu, kas dara pārejas noteikumus piemērojamus.

Pārejas noteikumu par izcelsmi mērķis ir ieviest mazāk stingrus noteikumus, lai atvieglotu preferenciālas izcelsmes statusa kvalificēšanu precēm un radītu iespēju izmantot elektroniski izdotus un/vai iesniegtus izcelsmes apliecinājumus.

ES un Bosnija un Hercegovina vienojās piemērot nolīguma 2. protokola A papildinājuma 17. panta 4. punkta noteikumus attiecībā uz elektroniski izdotiem izcelsmes apliecinājumiem, tāpēc ir jānosaka vispārīgo prasību sistēma.

---

1 OV L 164, 30.6.2015., 2. lpp.
2 OV L 54, 26.2.2013., 4. lpp.
3 OV L 339, 30.12.2019., 1. lpp.

Konvencijas Apvienotās komitejas 2023. gada 7. decembra sanāksmē Līgumslēdzējas puses vienprātīgi pieņēma Apvienotās komitejas ieteikumu par elektronisko sertifikātu izmantošanu saskaņā ar pašreizējo konvenciju. Ieteikumā ir iekļauts to nosacījumu saraksts, saskaņā ar kuriem, tiklīdz tie ir izpildīti, importētāja puse var pieņemt izcelsmes apliecinājumu preču pārvadājumu sertifikāta EUR.1 veidā.

Minētie nosacījumi ir identiski tiem, kas šajā priekšlikumā nosaka vispārīgās prasības attiecībā uz elektroniski izdotiem izcelsmes apliecinājumiem.

Lai nodrošinātu to noteikumu vienādu piemērošanu, kuri attiecas uz izcelsmes apliecinājumiem preču pārvadājumu sertifikātu veidā, ko izdod elektroniski Eiropas Savienībā, Komisija paredz izveidot elektronisku sistēmu elektroniski izdotu preču pārvadājumu sertifikātu pieteikumu iesniegšanai, šo sertifikātu izdošanai, kā arī informācijas glabāšanai un apmaiņai starp dalībvalstu muitas dienestiem un konvencijas Līgumslēdzējām pusēm. Elektronisko izcelsmes apliecinājumu sistēma (ES *e-PoC* sistēma) būtu jāizveido saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 952/2013 un tās īstenošanas noteikumiem.

Padomei būtu jānosaka nostāja, kas ES jāieņem Stabilizācijas un asociācijas padomē.

Ierosinātā sistēma pēc būtības ir tehniska un attiecas uz pašlaik piemērojamiem pārejas noteikumiem par izcelsmi starp Pusēm, un tā neietekmē protokola par izcelsmes noteikumiem būtību. Tāpēc ietekmes novērtējums nav nepieciešams.

4. JURIDISKAIS PAMATS

4.1. Procesuālais juridiskais pamats

4.1.1. Principi

Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 218. panta 9. punktā paredzēti lēmumi, kas nosaka "*nostāju, kas Savienības vārdā jāapstiprina kādā ar nolīgumu izveidotā struktūrā, ja šāda struktūra ir tiesīga pieņemt lēmumus ar juridiskām sekām, izņemot lēmumus, kas papildina vai groza attiecīgajā nolīgumā noteikto iestāžu sistēmu*".

Jēdziens "*lēmumi ar juridiskām sekām*" ietver aktus, kam ir juridiskas sekas saskaņā ar starptautisko tiesību normām, kuras reglamentē attiecīgo struktūru. Tas ietver arī instrumentus, kas nav saistoši saskaņā ar starptautiskajām tiesībām, bet kas "*var būtiski ietekmēt Savienības likumdevēja pieņemtā tiesiskā regulējuma saturu*"[4].

4.1.2. Piemērošana konkrētajā gadījumā

Stabilizācijas un asociācijas padome ir struktūra, kas izveidota ar nolīgumu, proti, Stabilizācijas un asociācijas nolīgumu starp Eiropas Kopienām un to dalībvalstīm, no vienas puses, un Bosniju un Hercegovinu, no otras puses.
Akts, kuru Stabilizācijas un asociācijas padome ir aicināta pieņemt, ir akts ar juridiskām sekām.
Paredzētais akts nepapildina un negroza nolīgumā noteikto iestāžu sistēmu.
Tādēļ ierosinātā lēmuma procesuālais juridiskais pamats ir LESD 218. panta 9. punkts.

[4] Eiropas Savienības Tiesas 2014. gada 7. oktobra spriedums, Vācija/Padome, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61.–64. punkts.

4.2. Materiālais juridiskais pamats

4.2.1. Principi

Lēmuma, ko pieņem saskaņā ar LESD 218. panta 9. punktu, materiālais juridiskais pamats galvenokārt ir atkarīgs no tā, kāds mērķis un saturs ir paredzētajam aktam, attiecībā uz kuru Savienības vārdā tiek ieņemta nostāja. Ja paredzētajam aktam ir divi mērķi vai divi komponenti, no kuriem viens ir klasificējams kā galvenais, bet otrs ir pakārtots, lēmums saskaņā ar LESD 218. panta 9. punktu jābalsta uz viena materiālā juridiskā pamata, proti, tā, kas nepieciešams galvenajam vai dominējošajam mērķim vai komponentam.

4.2.2. Piemērošana konkrētajā gadījumā

Paredzētā akta galvenais mērķis un saturs attiecas uz kopējo tirdzniecības politiku.
Tāpēc ierosinātā lēmuma materiālais juridiskais pamats ir LESD 207. panta 4. punkta pirmā daļa.

4.3. Secinājums

Ierosinātā lēmuma juridiskajam pamatam vajadzētu būt LESD 207. panta 4. punkta pirmajai daļai saistībā ar 218. panta 9. punktu.

5. IETEKME UZ BUDŽETU

Vispārīgajām prasībām attiecībā uz elektroniski izdotiem izcelsmes apliecinājumiem nav izmērāmas ietekmes uz ES budžetu, jo to tvērums galvenokārt attiecas uz tirdzniecības atvieglošanu un muitas dienestu prakses konsolidēšanu. Tās paredz vienkāršošanu jomās, kas paliek dienestu kompetencē, neietekmējot to noteikumu būtību, saskaņā ar kuriem preces iegūst preferenciālu noteiktas izcelsmes statusu. Elektroniski izdotu izcelsmes apliecinājumu izmantošana uzlabo muitas kontroles efektivitāti un samazina krāpšanas risku, jo tiek ieviesta droša vide izdošanai un pārbaudei.

6. PAREDZĒTĀ AKTA PUBLICĒŠANA

Ar Stabilizācijas un asociācijas padomes aktu tiks papildināts Stabilizācijas un asociācijas nolīguma starp Eiropas Kopienām un to dalībvalstīm, no vienas puses, un Bosniju un Hercegovinu, no otras puses, 2. protokols, tāpēc pēc pieņemšanas to ir lietderīgi publicēt *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

2024/0195 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

par nostāju, kas Eiropas Savienības vārdā jāieņem Stabilizācijas un asociācijas padomē, kura izveidota ar Stabilizācijas un asociācijas nolīgumu starp Eiropas Kopienām un to dalībvalstīm, no vienas puses, un Bosniju un Hercegovinu, no otras puses, ar ko nosaka vispārīgās prasības attiecībā uz elektroniski izdotiem izcelsmes apliecinājumiem saskaņā ar minētā nolīguma 2. protokola A papildinājuma 17. panta 4. punktu

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 207. panta 4. punkta pirmo daļu saistībā ar tā 218. panta 9. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

(1) Stabilizācijas un asociācijas nolīgumu starp Eiropas Kopienām un to dalībvalstīm, no vienas puses, un Bosniju un Hercegovinu, no otras puses ("nolīgums"), Savienība noslēdza ar Padomes un Komisijas Lēmumu (ES, Euratom) 2015/998[1], un tas stājās spēkā 2015. gada 1. jūnijā.

(2) Ievērojot nolīguma 117. pantu, Stabilizācijas un asociācijas padome, kas izveidota saskaņā ar nolīguma 115. panta noteikumiem, ir pilnvarota pieņemt lēmumus.

(3) Stabilizācijas un asociācijas padomei nākamajā sanāksmē ir jāpieņem lēmums, ar kuru nosaka vispārīgās prasības attiecībā uz elektroniski izdotiem izcelsmes apliecinājumiem.

(4) Ir lietderīgi noteikt nostāju, kas Savienības vārdā jāieņem Stabilizācijas un asociācijas padomē, jo Stabilizācijas un asociācijas padomes lēmums būs saistošs Savienībai.

(5) Pirmajā tehniskajā sanāksmē, kas attiecās uz pārejas noteikumiem par izcelsmi un notika 2020. gada 5. februārī Briselē, lielākā daļa Reģionālās konvencijas par Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu preferenciāliem izcelsmes noteikumiem[2] ("konvencija") Līgumslēdzēju pušu vienojās paralēli konvencijas noteikumiem pārejas periodā divpusēji īstenot pārskatītos konvencijas noteikumus[3] ("pārejas noteikumi par izcelsmi"), līdz tiks pieņemti pārskatītie konvencijas noteikumi.

---

1 Padomes un Komisijas Lēmums (2015. gada 21. aprīlis) par to, lai noslēgtu Stabilizācijas un asociācijas nolīgumu starp Eiropas Kopienām un to dalībvalstīm, no vienas puses, un Bosniju un Hercegovinu, no otras puses (OV L 164, 30.6.2015., 548. lpp.).

2 OV L 54, 26.2.2013., 4. lpp.

3 OV L 339, 30.12.2019., 1. lpp.

(6) Pārejas noteikumu par izcelsmi piemērošana nodrošina tirdzniecības plūsmu un muitas prakses pielāgošanu līdz 2025. gada 1. janvārim, kad stāsies spēkā pārskatītie konvencijas noteikumi, uz kuriem balstīti pārejas noteikumi par izcelsmi.

(7) Kopš 2021. gada 1. septembra jau ir stājies spēkā starp vairākām konvencijas Līgumslēdzējām pusēm noslēgtu divpusēju protokolu par izcelsmes noteikumiem tīkls[4], kas dara pārejas noteikumus par izcelsmi piemērojamus[5], kamēr nav stājies spēkā konvencijas grozījums.

(8) Pārejas noteikumu par izcelsmi[6] divi galvenie mērķi ir ieviest mazāk stingrus noteikumus, lai atvieglotu preferenciālas izcelsmes statusa kvalificēšanu precēm; un radīt iespēju izmantot elektroniski izdotus vai iesniegtus izcelsmes apliecinājumus.

(9) Savienība un Bosnija un Hercegovina vienojās piemērot nolīguma 2. protokola A papildinājuma 17. panta 4. punkta noteikumus attiecībā uz elektroniski izdotiem izcelsmes apliecinājumiem. Tāpēc ir jānosaka vispārīgo prasību sistēma,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Nostājas, kas Savienības vārdā jāieņem Stabilizācijas un asociācijas padomē, pamatā ir šim lēmumam pievienotais Stabilizācijas un asociācijas padomes lēmuma projekts.

2. pants

Šis lēmums ir adresēts Komisijai.

Briselē,

Padomes vārdā –
priekšsēdētājs

4 ES, Islande, Šveice (ieskaitot Lihtenšteinu), Norvēģija, Fēru salas, Izraēla, Jordānija, Palestīna (šis nosaukums nav uzskatāms par Palestīnas valsts atzīšanu, un tas neskar dalībvalstu individuālo nostāju šajā jautājumā), Albānija, Bosnija un Hercegovina, Kosova (šis nosaukums neskar nostājas par statusu un atbilst ANO DP Rezolūcijai 1244/1999 un Starptautiskās Tiesas atzinumam par Kosovas neatkarības deklarāciju), Ziemeļmaķedonija, Serbija, Melnkalne, Gruzija, Moldovas Republika un Ukraina.

5 OV C, C/2024/1637, 20.2.2024.

6 OV L, 2024/245.